

תלמוד תורה לאבל ביום ז' של אבילות

1. תלמוד בבלי מסכת מועד קטן דף יט עמוד ב

כמאן אזלא הא דאמר רב עמרם אמר רב: אבל, כיון שעמדו מנחמין מאצלו - מותר ברחיצה. כמאן - כאבא שאול. אמר אביי: הלכה כאבא שאול ביום שבעה, ומודים חכמים לאבא שאול ביום שלשים, דאמרינן: מקצת היום ככולו. רבא אמר: הלכה כאבא שאול ביום שלשים, ואין הלכה כאבא שאול ביום שבעה. ונהרדעי אמרי: הלכה כאבא שאול בזו ובזו. דאמר שמואל: הלכה כדברי המיקל באבל.

2. שולחן ערוך יורה דעה הלכות אבילות סימן שצה

סעיף א

[א] <א> כיון שעמדו מנחמים מאצל האבל ביום שביעי, מותר בכל דברים שאסור בהם תוך שבעה, (א) דמקצת היום ככולו, [ב] לא שנא מקצת יום שביעי לא שנא מקצת יום שלשים, א ג] כיון שהנץ החמה ביום שלשים, בטלו ממנו גזרת שלשים (רא"ש ורבינו ירוחם). הגה: ובמדינות אלו שאין המנחמין רגילין לבא ביום ז', צריך להמתין עד שעה שרגילין המנחמים לבא בשאר ימים, דהיינו (ב) לאחר יציאה מבית הכנסת שרגילין לבא מנחמין, כן נראה לי, ודלא כמו שרגילין להמתין שעה על היום, דאין הדבר תלוי רק בעמידת המנחמין. (וכן משמע באשירי).

3. פתחי תשובה יורה דעה סימן שצה

(א) דמקצת היום ככולו עי' בטור מחלוקת הפוסקים אי בעינן דוקא מקצת היום או אפילו מקצת הלילה ודעת המחבר כדעת הר"מ מרוטנבורג דדוקא מקצת היום בעינן ועיין (בשו"ת הרדב"ז ח"ג סי' תקנ"ט) שהכריע דלענין ת"ת ותשמיש המטה דאית בהו מצוה אית לן למפסק כדברי המקילין דמקצת לילה ככל היום אבל ברחיצה וסיכה ושאר הדברים דלית בהו מצוה פסקינן כדברי המחמירים דבעו מקצת היום דוקא ולא מקצת הלילה ומיהו צריך להמתין מלשמש בלילה יותר מעט ממה שהוא רגיל כדי שיהא נוהג גם בו מקצת אבילות ע"ש ועי' (ברדב"ז החדשות סי' רס"ח):

4. שולחן ערוך יורה דעה הלכות אבילות סימן ת

סעיף א

שבת אינו מפסיק אבילות ועולה למנין שבעה, [א] שהרי קצת דיני אבילות נוהגים בו, [ב] דהיינו דברים שבצינעא שהם: תשמיש המטה ורחיצה. א אבל (א) דברים שבפרהסיא (לא), דהיינו להסיר עטיפתו, ב [ג] ודוקא כשהוא מעוטף עטיפות ישמעאלים כמו שנתבאר לעיל סימן שפ"ו, אבל קצת עטיפה שנוהגים בקצת מקומות כל ל', אין צריך להסיר בשבת, הואיל ויש לו מנעלים ברגליו (מהרי"ו סימן ה'), ד [ד] וללבוש מנעליו, (ב) ולזקוף המטה מכפייתה, ושלא ללבוש בגד קרוע, אלא מחליפו, ואם אין לו להחליף ג מחזיר קרעו לאחוריו; ות"ת הוי דבר שבצינעא, ד <א> א אבל לחזור (ג) הפרשה, כיון שחייב אדם להשלים פרשיותיו עם הציבור, הוי כקורא את שמע ומותר. ואם קראו את האבל לעלות לתורה, צריך לעלות, שאם היה נמנע היה דבר של פרהסיא; ורבינו תם היו קורים אותו בכל פעם שלישי, ואירע בו אבילות ולא קראו החזן, ועלה הוא מעצמו ואמר כיון שהורגל לקרותו שלישי בכל שבת, הרואה שאינו עולה אומר שבשביל אבילות הוא נמנע, והוי דברים של פרהסיא. (וכן אם הכהן אבל ואין כהן אחר בבהכ"נ, ד) מותר לקרותו; אבל בענין אחר, (ה) אסור (הגהות מיימוני פ"ג מה"א).